

АВАНГАРДИЗМ

УВУНЛУВЪЇНЗМ

АВАНГАРДИЗМ (ВІД ФР. AVANT – ПОПЕРЕДУ ТА GARDE – ОХОРОНА) -

Термін на означення так званих "лівих течій" у мистецтві, радикальніших, ніж модернізм.

*ПЕРЕДУМОВИ
ТА ІСТОРІЯ
ВИНИКНЕННЯ*

ПЕРЕДУМОВИ ТА ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ:

Поява авангардизму була зумовлена низкою історико-політичних, філософських і соціо-культурних причин.

❖ З історико-політичного погляду – це ідея докорінної перебудови світу, і як її реальний прояв – російська революція 1917 р., аналогічне прагнення до перетворення мистецтва та світова війна, яка зумовила їхнє трагічне світовідчуття.

Росія, Україна, Білорусь дали світові
видатних теоретиків і практиків авангардизму

ПЕРЕДУМОВИ ТА ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ:

З соціокультурного погляду, кардинальні зміни в науці (теорія відносності, квантова теорія, розщеплення атомного ядра), техніці та побуті (нові засоби пересування та зв'язку), прискорений темп і напруженість життя вимагали адекватного відображення в мистецтві.

ПЕРЕДУМОВИ ТА ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ:

У філософських та психологічних аспектах теорії авангарду Шопенгауера, Ф. Ніцше, А.Бергсона, К.Маркса, З Фройда, К. Г. Юнга суттєво змінили погляд на природу, сутність і призначення людини, а також роль та функції мистецтва в суспільстві.

ПЕРЕДУМОВИ ТА ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ:

Основним естетичним принципом авангардизму стала відмова від так званого традиційного мистецтва, що розвивалось з доби Відродження до кінця ХІХ ст., в якому домінували засади наслідування природи, відображення дійсності й більш-менш виражена моральна ідея. Це виявилось у навмисній формотворчості, нежиттєподібності, епатажі (хеппенінги дадаїстів).

*АВАНГАРДИЗМ
У
МИСТЕЦТВІ:*

*АВАНГАРДИЗМ В
ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ*

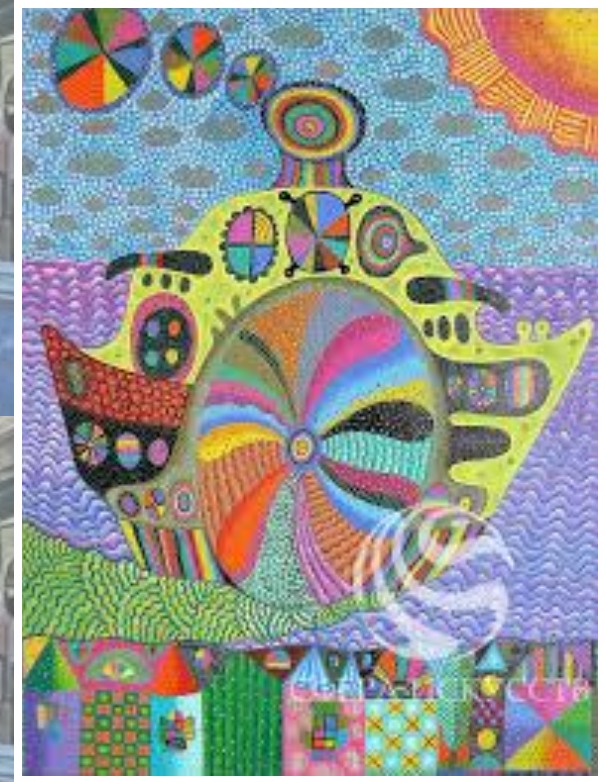

У живописі революцію здійснили:

Кубісти

Абстракціоніст
и

Художники-
сюрреалісти

Російське мистецтво 1-ої чверті ХХ ст зробило значний внесок у розвиток авангардизму.

В ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ, АВАНГАРДИЗМ ТІСНО
ПЕРЕПЛІТАЄТЬСЯ З ТАКИМИ ПОНЯТТЯМИ:

Абстрактний експресіонізм

Абстракціонізм

Баугауз

Дадаїзм

Конструктивізм

Кубізм

Лучизм

Фовізм

Примітивізм

Супрематизм

Футуризм

Експресіонізм

Систематизм

*АВАНГАРДИЗМ
В
ЛІТЕРАТУРІ*

АВАНГАРДИЗМ В ЛІТЕРАТУРІ:

- ❖ Термін авангардизм щодо літератури вперше був використаний 1845 Г. Д. Лаверданом
- ❖ У літературі сформувався принцип мозаїчності, колажу, монтажу
- ❖ У поезії авангардистські тенденції найяскравіше проявились в Аполлінера, Л.Арагона. П.Елюара, В. Маяковського, В.Хлебнікова, та ін.

незвична епатуюча
метафоризація

відмова від
традиційного розміру, ри-
ми, ритму,
розділових знаків

прагнення відокремити
звукову форманту вірша від
змістовної

Поезії притаманна

гра значеннями,
образами, звукам
и

виділити «чисту
музику» вірша

багаторазовепов-
торення

знайти
графічну форму вірша,
адекватну змістові

Авангардські групи:

• «Аспанфут» і «Авангард» (В.Поліщук, О.Левада, Г.Чернов, В.Ярина)

У Польщі:

• Група "Краківських авангардистів" (Ю.Пшиць, Т.Пейпер)

У Чехії:

• Авангардистська програма поезиї – Незвал (Я.Смрек, Я.Грушевський, Т.Гашпар)

В Угорщині:

• Часопис «Нігат»: «Захід» (Е.Аді, М.Бабич, А.Тоот, Ж.Моріц, Л.Сабо)

В Німеччині:

• Літературні групи «активістів», неопатетиків, футуристів, абстракціоністів (Ф.Велекін, Г. Кайзер, Е.Толлер, Г.Тайм, П.Цех, Й.Бехер)

В Латинській Америці:

• Проявився в поезії (В.Уїдобр, П.Неруда (Чілі), Х. Л. Борхес (Аргентина))

Авангардизм в літературі:

- ❖ Авангард в сучасних умовах набув вигляду неоавангарду. Породжений недолугими стереотипами імітац-літератури періоду соцреалізму, він спромігся розкрити потворні, нежиттєздатні її аспекти, цілком очевидну творчу безплідність. У цьому напрямі епатажна функція представників «Бу-Ба-Бу», «ЛуТоСаду», «нової літератури» та ін. досягла своєї мети. Однак невдовзі перетворилася на словесну, зумисне заземлену звульгаризовану гру, яка привертає увагу своїми парадоксальними формами.

*АВАНГАРДИЗМ
У
МУЗИЦІ*

МУЗИЧНИЙ АВАНГАРДИЗМ:

Музичний авангардизм бере свій початок у 1920-х роках.

В 1940-х роках авангардизм став відправною точкою конкретної і стохастичної музики і серіалізму, в 1950-х для алеаторики і сонористики, авангард вважається витоком і для таких специфічних жанрів як інструментальний театр і гешпінг.

Риси:

- Відрізняє радикальний відхід від загальноприйнятих канонів
- Шукає нетрадиційні виражальні засоби, форми, жанри

МУЗИЧНИЙ АВАНГАРДИЗМ:

◆ Найважливіші центри авангардної музики –

Берлін, Варшава, Донауешінген, Загреб, Київ, Краніхштайн, Париж, Стокгольм та інші міста.

◆ Представники повоєнного музичного авангардизму -

Л. Беріо, Б. Мадерна, Л. Ноно (Італія), А. Пуссер (Бельгія), П. Булез, П. Шеффер (Франція), Д. Кейдж (США), Я. Ксенакіс (Греція), К. Пендерецький, Б. Шеффер (Польща), К. Штокгаузен, М. Кагель (Німеччина) та інші.

МУЗИЧНИЙ АВАНГАРДИЗМ:

- ❖ В українській музиці 20 ст. вирізняються 2 періоди активного захоплення ідеями авангардизму; 1920-ті – поч.1930-х та 1960-ті
- ❖ В 1930-х - 1950-х роках музичний авангардизм в Україні не мав можливостей для розвитку
- ❖ Лише в середині 1960-х років українські композитори отримують можливість вивчати авангардні здобутки західно-європейських композиторів.

Представниками міжвоєнного авангардизму в Україні вважаються:

Б. Лятошинський, Ю. Коффлер, С. Туркевич-Лукиjanович, З. Лисько, К. Шипович.

МУЗИЧНИЙ АВАНГАРДИЗМ:

❖ До групи Київський авангард входили –

Л. Грабовський, В. Годзяцький, В. Сильвестров, Євген Станкович, Іван Карабиць.

❖ Серед композиторів-авангардистів кінця ХХ – початку ХХІ століття –

В. Загорцев, В. Рунчак, К. Цепколенко, О. Щетинський, Л. Юріна та інші.

Характерними особливостями музичної творчості стало поглиблене освоєння нових естетичних і творчих ідей, запозичених із західно-європейської практики, а також використання нових виражальних засобів і технік компонування.

